

KÚRIA

Bfv.I.1381/2017/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2018. év február hó 19. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A csődbűncselekmény büntette és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben a II.Kft. jogi személy - jogi képviselője útján - előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Nyíregyházi Járásbíróság 16.B.267/2014/69. számú és a Nyíregyházi Törvényszék 2.Bf.441/2016/3. számú ítéletét a **II.Kft. jogi személyre** vonatkozó részében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Nyíregyházi Járásbíróság a 2016. február 8. napján kihirdetett 16.B.267/2014/69. számú ítéletével bűnösnek mondta ki I. rendű terheltet társtettesként elkövetett csődbűncselekmény büntetében [1978. évi IV. törvény 290. § (1) bekezdés a) és b) pont, (2) bekezdés], bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pont]. Ezért halmazati büntetésül egy év nyolc hónap - végrehajtásában három év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte, öt évre eltiltotta a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselői tisztség betöltésétől; I. rendű terheltet egy rendbeli sikkasztás büntetéként [1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont] vádja alól felmentette.

A bejelentett fellebbezések folytán eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 2017. március 3. napján kelt 2.Bf.441/2016/3. számú ítéletével a járásbíróság ítéletét részben megváltoztatta, I. rendű terhelt cselekményeit társtettesként elkövetett csődbűncselekmény büntetéként [Btk. 404. § (1) bekezdés a) és b) pontja, (2) bekezdés a) pont], továbbá bűnsegédként elkövetett közokirat-

hamisítás büntetteként [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja] minősítette. Az I. rendű terhelttel szemben a járásbíróság által kiszabott szabadságvesztést két évre, a végrehajtás felfüggesztésének próbaidejét négy évre felemelte.

A Nyíregyházi Törvényszék az ügyész indítványára a **II.Kft.**-vel, mint jogi személlyel szemben intézkedésként a 2001. évi CIV. törvény (Jszbt.) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján 6.000.000 forint pénzbírságot is kiszabott. Egyebekben a Nyíregyházi Járásbíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ügydöntő határozatok ellen a **II.Kft.** jogi képviselője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írt okból a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (továbbiakban Jszbt.) 24. § (3) bekezdése alapján.

Az indítványozó álláspontja szerint a jogi személlyel szemben indítványozott pénzbírság intézkedés alkalmazását az ügyészi indítvány a sikkasztás büntettséghez kötötte, azonban e bűncselekmény miatt emelt vád alól a bíróság az I. rendű terheltet felmentette; emellett az I. rendű terhelt által, mint a **I.Kft.** ügyvezetője által elkövetett csődbűncselekmény semmilyen összefüggésben nem kapcsolódik a **II.Kft.**-hez, mint újonnan létrehozott jogi személyhez. Ahhoz, hogy a Jszbt. 2. § (1) bekezdése szerint az ügyvezető által elkövetett bűncselekmény kapcsán a jogi személy is szankcionálható legyen, az szükséges, hogy a vezető tisztségviselő az adott jogi személy tevékenységi körében kövesse el a bűncselekményt, amelyből a jogi személynek vagy vagyoni előnye keletkezik, vagy az ügyvezető cselekménye ilyen vagyoni előny szerzését célozza.

Jelen ügyben azonban az I. rendű terhelt cselekvőségét, melyért jogerősen elítélték, a **I.Kft.** ügyvezetőjeként fejtette ki, a csődbűncselekményt e gazdasági társaság ügyvezetőjeként követte el. A hitelezői igények megghiúsulását célzó vagyonelvonás nem hozható összefüggésbe az újonnan alapított céggel, ezen büntetendő tevékenység kívül maradt a **II.Kft.** tevékenységi körén, ekként az újonnan alapított gazdasági társaság nem tehető felelőssé az ügyvezető által más cég tevékenységi körében elkövetett bűncselekményért, mivel a jogszabály erre nem ad törvényi lehetőséget.

Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a Be. 427. § (1) bekezdése alapján a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a Jszbt. 24. § (5) bekezdése szerint a jogszabálynak megfelelő határozatot hozzon, ekként kérte a **II.Kft.** mint önálló jogi személlyel szemben történő intézkedés alkalmazásának mellőzését. Egyúttal a jogi személlyel szemben

kiszabott pénzbírság végrehajtásának felfüggesztése iránt terjesztett elő kérelmet.

A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint a felülvizsgálati indítvány alaptalan. A törvényszék ugyan helytelenül tüntette fel a jogi személlyel szembeni intézkedés alapját képező jogszabályhelyet, mivel a **II.Kft.**-vel szembeni intézkedés alkalmazásának nem a Jszbt. 2. § (1) bekezdés a) pontjában, hanem a 2. § (2) bekezdésében meghatározott feltételei voltak megállapíthatók, a jogcím téves megállapítása azonban nem teszi törvénysértővé a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedést. Ezért a pénzbírság alkalmazásának a Jszbt. 3. § (1) bekezdés c) pontja alapján helye volt. Mindezekre figyelemmel - mivel a pénzbírság összege a Jszbt. 6. § (1) bekezdésében meghatározott keretek között maradt, az törvénysértőnek nem minősül - a Nyíregyházi Járásbíróság és a Nyíregyházi Törvényszék ítéletének hatályban tartását indítványozta (BF.283/2017/1.).

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint téves minősítés vagy más anyagi jogi szabálysértés miatt felülvizsgálatnak akkor van helye, ha emiatt törvénysértő büntetés kiszabására vagy törvénysértő intézkedés alkalmazására került sor.

A Jszbt. 24. § (1) bekezdése szerint felülvizsgálatnak az ítélet a jogi személyre vonatkozó rendelkezése ellen a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott eseteken kívül akkor van helye, ha a jogi személlyel szemben az intézkedés alkalmazására, vagy annak mellőzésére a büntető anyagi jog, vagy e törvény szabályainak megsértése miatt került sor. A Jszbt. 24. § (3) bekezdése alapján a jogi személy képviselője hat hónapon belül terjeszthet elő felülvizsgálati indítványt az ítéletnek kizárólag a jogi személyre vonatkozó rendelkezése ellen.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Jszbt. 24. § (1) bekezdése és (3) bekezdése alapján, a Be. 423. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban megjelölt okra figyelemmel bírálta felül; emellett tekintettel volt ugyanezen törvényhely (5) bekezdése alapján a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges eljárási szabálysértésekre is.

A másodfokú bíróság által a Be. 351. § (2) bekezdése szerint az iratok tartalma alapján kiegészített, irányadó tényállás lényege a következő:

I. rendű terhelt 2006. január 16. napjától kezdődően tagja és önálló képviselőre jogosult képviselője, míg a II. rendű terhelt

tagja volt a ... Megyei Bíróság, mint cégbíróság által ... cégjegyzékszámon bejegyzett, 2006. február 22. napjától 2010. augusztus 17. napjáig ... szám alatti székhelyű Kft.-nek.

Az **I.Kft.**-nek 2011. július hónapig 13.518.260 forint vállalkozási díj tartozása keletkezett ... cégjegyzékszám alatt bejegyzett **III.Kft.** felé.

I. rendű és házastársa, a II. rendű terheltek annak érdekében, hogy a jelentős tartozástól szabaduljanak, elhatározták, hogy a Kft.-ben lévő üzletrészeiket értékesítik. Az I. rendű és II. rendű terheltek a **III.Kft.**-vel szemben fennálló, általuk is elismert tartozást nem kívánták megfizetni, ezért a gazdasági társaságot színleg értékesítették a III. rendű terheltnak; igyekeztek az **I.Kft.** felszámolásának elrendeléséig az összes vagyont a gazdasági társaságból kivonni azért, hogy a hitelezői igények kielégítésére fedezet ne álljon rendelkezésre.

Az **I.Kft.** 2011. február 15. napján 77.622.387 forint összegű tárgyi eszközzel és 39.227.356 forint pénzeszközzel rendelkezett.

2011. szeptember 7. napján az **I.Kft.**-ben lévő üzletrészüket az I. rendű terhelte 2.500.000 forint, a II. rendű terhelte 500.000 forint névértéken értékesítette a III. rendű terheltnak.

A III. rendű terheltnak nem állt szándékában a Kft.-t működtetni, a Kft. üzletrészenek megvásárlásával kapcsolatos iratokat szívességből írta alá. A cégeladás után a Kft. gazdasági tevékenységet nem végzett, az ügyvezetőn kívül más bejelentett munkavállalója nem volt. A Kft. üzletrészenek értékesítésére azért került sor, hogy az I. és II. rendű terheltek a tartozással terhelte cégtől szabaduljanak.

2012. február 27. napján a III. rendű terhelte a Kft.-ben lévő üzletrészt névértéken 3.000.000 forintért értékesítette a IV. rendű terhelte részére.

A IV. rendű terheltnak nem állt szándékában a Kft.-t működtetni, a Kft. üzletrészenek megvásárlásával kapcsolatos iratokat csak aláírta, a Kft. üzletrészenek értékesítésére azért került sor, hogy a III. rendű terhelte a cégtől szabaduljon.

A Kft. gazdasági tevékenységet nem folytatott, bejelentett munkavállalója nem volt, az utolsó munkavállaló 2011. október 10. napján kijelentésre került. A gazdasági társaság az új székhelyén soha nem működött, ott nem volt fellelhető.

A cégnyilvántartás adataiban történő változás közzétételére 2012. május 10. napján került sor.

A Nyíregyházi Törvényszék 2012. február 24. napján kelt ... végzésével megállapította az **I.Kft.** fizetéseképtelenségét és felszámolását rendelte el. A fellebbezés folytán eljáró Debreceni Ítéltábla 2012. június 4. napján kelt ... számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A felszámolás kezdő időpontja 2012. június 20. napja.

A felszámolási eljárásban hitelezői igényt jelentett be a **2.hitelező** 1.733.124 forint, **III.Kft.** 13.753.853 forint, **3.hitelező** 1.354.623 forint, **I.Zrt.** 3.161.688 forint, **I.hitelező** 572.165 forint, **4.hitelező** 96.498 forint, mindösszesen: 20.671.941 forint összegben.

A felszámolóbiztos a III. közbenső mérleget 2015. június 19. napján készítette el. A felszámolónak eszközök nem kerültek átadásra, a felszámolási eljárás során 1.016.385 forint követelést sikerült behajtani. 2015. június 19. napjáig a hitelezői igényekben annyi változás történt, hogy az **I.Zrt.** követelését engedményezte a **II.Zrt.** részére, az **I.hitelező** hitelezői igénye 3.445.110 forintra, az összes hitelezői igény 23.572.486 forintra módosult.

I. rendű terhelt 2011. július 6. napján 5.000.000 forint értékű törzstőkével megalapította és a ... Megyei Bíróság ... cégjegyzékszámom bejegyezte a ... székhellyel és ... szám alatti fiókteleppel a **II.Kft.**-t, melynek egyszemélyes tagja és ügyvezetője az I. rendű terhelt lett. A gazdasági társaság főtevékenysége talajmintavétel, próbafúrás volt.

A **I.Kft.**-ből való vagyonkimentés érdekében az I. rendű terhelt utasította a III. rendű és a IV. rendű terhelteket, hogy a tartozásokkal rendelkező **I.Kft.** tárgyi eszközeit adják át az I. rendű terhelt által e célból alapított **II.Kft.**-nek.

A színlelt üzletek során árbevétele nem keletkezett a **I.Kft.**-nek, az értékesített tárgyi eszközök ellenértéke nem került megfizetésre, I. rendű terhelt a **II.Kft.**-ben azonban összesen 10.418.000 forint összeget könyveltetett be az ... sorszámu kiadási pénztárbizonylatok alapján ezen eszközök beszerzés kori bruttó értékeként azért, hogy azt a látszatot keltse, hogy az eszközök kifizetésre kerültek.

I. rendű, és II. rendű terheltek 2011. szeptember 8. napjától 2012. január 4. napjáig több részletben vettek ki készpénzt is az **I.Kft.** bankszámlájáról, mely magatartásukkal a társaság fizetéseképtelenségét idézték elő és a hitelezői igények kielégítését teljes mértékben meghiúsították.

A bűncselekmény elkövetése révén a **II.Kft.** az **I.Kft.** terhére

összesen 14.768.000 forint vagyoni értékkel gazdagodott.

..-.-.-.-.

A Kúria a felülvizsgálati indítványnak a jogi személlyel szembeni intézkedést sérelmező, az intézkedés törvénysértő voltára hivatkozó érvelését nem találta alaposnak az alábbiak miatt.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó és a felülvizsgálati indítványban ez a tényállás nem támadható.

Erre figyelemmel a Kúria a megállapított tényálláshoz még annak esetleges megalapozatlansága esetén is kötve van, és a felülvizsgálat során a vitatott jogkérdések kizárólag az alapeljárásban megállapított tényállás alapján bírálhatók el. Ebből következően a bizonyítékok eltérő értékelésére, eltérő következtetés levonására, bizonyításra, illetve ilyen célból az ítélet hatályon kívül helyezésére nincs törvényes lehetőség.

Az irányadó tényállás értelmében a **II.Kft.** a **I.Kft.** tulajdonát képező tárgyi eszközöket ellenérték nélkül szerezte meg. Bíró Mihály I. rendű terhelte a **I.Kft.** fizetéseképtelenségét azzal idézte elő, hogy a **I.Kft.** vagyonát a **II.Kft.** javára vonta el, és ezzel a csődbűncselekmény büntettét a **I.Kft.** tevékenységi körében követte el.

A cégnyilvántartás adatai szerint a **II.Kft.** tagja és vezető tisztségviselője is a vagyon elvonását követően Bíró Mihály I. rendű terhelte volt.

A Nyíregyházi Törvényszék ítéletének jogi indokolása rögzíti, hogy a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazása a Jszbt. 2. § (1) bekezdés a) pontján alapul, miszerint e törvényben meghatározott intézkedések szándékos bűncselekmény elkövetése esetén alkalmazhatók, ha a bűncselekmény elkövetése a jogi személy javára előny szerzését célozta vagy eredményezte, vagy a bűncselekményt a jogi személy felhasználásával követték el és a bűncselekményt a jogi személy vezető tisztségviselője vagy a képviseletre feljogosított tagja, alkalmazottja, illetve tisztségviselője, cégvezetője, valamint felügyelő bizottságának tagja, illetve ezek megbízottja a jogi személy tevékenységi körében követte el.

A felülvizsgálati indítvány kifejtette, hogy a jogi személlyel szemben indítványozott pénzbírság intézkedés alkalmazását az ügyészség a sikkasztás büntettségéhez kötötte, mivel a Jszbt. 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján csak ekként nyílt jogi lehetőség intézkedés alkalmazására a **II.Kft.**-vel szemben. Mivel a sikkasztás büntettségében felmentő rendelkezés született, a **II.Kft.**

vonatkozásában beálló vagyoni előny független I. rendű terhelt által az **I.Kft.** ügyvezetőjeként elkövetett csődbűncselekménytől.

Az irányadó tényállás alapján azonban - mint ahogy arra a Legfőbb Ügyészség is helyesen hivatkozott - kétségekívül megállapítható, hogy az I. rendű terhelt az **I.Kft.** vezető tisztségviselőjeként e Kft. vagyonát a tényállásban írt vagyontárgyakat érintően az újonnan alapított **II.Kft.** javára szándékosan elvonta. A **I.Kft.** fizetéseképtelenségét éppen ezzel a magatartásával idézte elő, a csődbűncselekmény büntetvényben büntetőjogi felelőssége ezen magatartás folytán volt megállapítható. Az I. rendű terhelt az általa képviselt cég vagyonát egy újonnan, szintén általa képviselt cégbe történő vagyonátmentéssel csökkentette, mely a **II.Kft.** oldalán vagyongyarapodást eredményezett.

A Nyíregyházi Törvényszék határozatának indokolásában az intézkedés alkalmazásának alapját helytelenül a 2. § (1) bekezdés a) pontjában jelölte meg, mert a bűncselekményt az I. rendű terhelt nem az intézkedéssel érintett jogi személy tevékenységi körében, hanem az **I.Kft.** képviselőjeként, e társaság tevékenysége során valósította meg.

A Jszbt. 2. § (2) bekezdése szerint a jogi személlyel szembeni intézkedések alkalmazhatók akkor is, ha a bűncselekmény a jogi személy javára előny szerzését eredményezte, vagy a bűncselekményt a jogi személy felhasználásával követték el, és a jogi személy vezető tisztségviselője, vagy a képviseletre feljogosított tagja, alkalmazottja, illetve tisztségviselője, cégvezetője, valamint felügyelőbizottságának tagja a bűncselekmény elkövetéséről tudott.

Kétségtelen tény az, hogy az I. rendű terhelt által elkövetett bűncselekmény a jogi személy javára előny szerzését célozta és azt is eredményezte. Mint ahogy az irányadó tényállás alapján az is nyilvánvaló, hogy mindkét jogi személy vezető tisztségviselőjeként a cégnyilvántartásba bejegyzett I. rendű terhelt a cselekmény elkövetéséről tudott, hiszen a bűncselekményt szándékosan, mégpedig - a hitelezők kielégítésének megghiúsítása végett, vagyonátmentési célzattal - egyenes szándékkal követte el. Emellett nem bír jelentőséggel az sem, hogy a jogi személy felelősségre vonását célzó indítványát az ügyész a csődbűncselekmény, vagy - a felmentést támadva - a sikkasztás büntetvényben való bűnösség megállapítása mellett kérte.

Az ügyész az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az I. rendű terhelt terhére bejelentett fellebbezés mellett a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazása érdekében is jogorvoslattel élt, így a másodfokú bíróság rendelkezése, a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazása a Be. 354. § -a szerinti súlyosítási tilalom követelményét sem **sértette**.

A Kúria álláspontja szerint a Legfőbb Ügyészség átiratában foglalt indítvány sem sérti a súlyosítási tilalmat, szemben az indítványozó észrevételében foglaltakkal.

A felülvizsgálat körében ugyanis a Kúria nem változtatta meg a jogi személy terhére a megtámadott határozatokat, pusztán arra a megállapításra szorítkozott - egyetértve a Legfőbb Ügyészséggel -, hogy a pénzbírság alkalmazására törvényesen, de nem a megfelelő törvényi feltétel felhívásával került sor.

A súlyosítási tilalom megsértése ugyanis kizárólag az érintett hátrányára, erre irányuló fellebbezés hiányában meghozott, megváltoztató döntés esetén állapítható meg. A jogi személlyel szemben törvényesen alkalmazott intézkedés vonatkozásában a feltétel jogcímére vonatkozó eltérő jogi álláspont kifejtése nem valósítja meg az indítványozó által megjelölt eljárási szabálysértést.

A Jszbt. 6. § (1) bekezdése alapján a jogi személlyel szemben kiszabható pénzbírság legnagyobb mértéke a bűncselekménnyel elért vagy elérni kívánt vagyoni előny értékének a háromszorosa, de legalább ötszázezer forint.

A pénzbírság összegének meghatározása ezért törvényesen történt, hiszen a bűncselekmény a **II.Kft.** javára 14.768.000 forint értékű vagyon megszerzését eredményezte. Mindezek alapján megállapítható, hogy a jogi személlyel szemben kiszabott 6.000.000 forint összegű pénzbírság nem haladja meg a bűncselekmény elkövetésével elért előny értékének háromszorosát.

Ekként a jogi személlyel szemben a Jszbt. 3. § (1) bekezdés c) pontja szerinti pénzbírság alkalmazása indokolt és törvényes volt.

A Kúria olyan egyéb eljárási szabálysértést nem észlelt, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles és amelyre az indítványozók nem hivatkoztak.

Ezért a kifejtettekre tekintettel a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt és a megtámadott határozatokat a **II.Kft.** jogi személy tekintetében a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria végzése elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdés és a Be. 421. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez utóbbi esetben a Kúria a felülvizsgálati indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. február 19.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Domonyai Alexa s.k. előadó
bíró, Dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
TóthLné
bíróági tisztviselő